

Sygn. akt III AUa 600/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Piankowski
Sędziowie:	SSA Lucyna Ramlo (spr.) SSA Maria Sałańska - Szumakowicz
Protokolant:	stażysta Sylwia Gruba

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2016 r. w Gdańsku

sprawy A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o składki na ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji A. C.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 stycznia 2016 r., sygn. akt IV U 775/15

- zmienia zaskarżony wyrok w części i stwierdza, że ubezpieczony A. C. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za miesiąc wrzesień 2003 roku w kwocie 2.280,37 (dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt 37/100) złotych, odsetek w kwocie 3.271,00 (trzy tysiące dwieście siedemdziesiąt jeden 00/100) złotych, kosztów upomnienia w kwocie 8,80 (osiem 80/100) złotych i kosztów egzekucji w kwocie 532,80 (pięćset trzydzieści dwa 80/100) złotych;
- oddala apelację w pozostałym zakresie;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz A. C. kwotę 3.030,00 (trzy tysiące trzydzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za I i II instancję.

SSA Maria Sałańska - Szumakowicz SSA Maciej Piankowski SSA Lucyna Ramlo

Sygn. akt III AUa 600/16

UZASADNIENIE

W dniu 19 października 2015 r. ubezpieczony A. C. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 września 2015 r., stwierdzającej, że jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na łączną kwotę 11.280,87 zł.

Ubezpieczony zarzucił decyzji organu rentowego błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez ustalenie, że składki na ubezpieczenia społeczne za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. nie zostały opłacone, co jest niezgodne ze stanem faktycznym. Dodatkowo ubezpieczony podniósł zarzut przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresu numerów deklaracji 01-39 za okres od września 2003 r. do stycznia 2004 r. Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, iż składki na ubezpieczenia społeczne zostały opłacone w całości, o uchylenie obowiązku zwrotu kwoty 11.280,87 zł oraz o zasądzenie od ZUS na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał całkowicie zaskarżoną decyzję i wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym w niniejszym postępowaniu wyrokiem z dnia 05 stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie A. C.. Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne, które stanowiły podstawę rozstrzygnięcia:

Od dnia 15 lipca 1994 r. do dnia 27 stycznia 2005 r. ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej – Zakład (...). Ciąg zdarzeń w niniejszej sprawie prezentował się następująco:

- W dniu 14 lutego 2002 r. ZUS wezwał ubezpieczonego w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: styczeń 2000 r., styczeń, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad, grudzień 2001 r. w kwocie łącznie 3.799,30 zł.
- W dniu 12 czerwca 2002 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc marzec 2002 r. w kwocie 572,78 zł.
- W dniu 08 lipca 2002 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc kwiecień 2002 r. w kwocie 572,78 zł.
- W dniu 16 sierpnia 2002 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc maj 2002 r. w kwocie 441,02 zł i za miesiąc czerwiec 2002 r. w kwocie 441,54 zł.
- W dniu 04 października 2002 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc lipiec 2002 r. w kwocie 441,54 zł.
- W dniu 04 października 2002 r. ubezpieczony opłacił zaległe składki w kwocie 463,94 zł, deklarując wpłatę na miesiąc lipiec 2002 r.
- W dniu 11 października 2002 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc sierpień 2002 r. w kwocie 441,54 zł.
- W dniu 18 lutego 2003 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc grudzień 2002 r. w kwocie 429,30 zł.
- W dniu 19 marca 2003 r. ZUS Biuro Terenowe w R. wydał ubezpieczonemu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek.
- W dniu 23 maja 2003 r. ZUS stwierdził brak wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonego za miesiąc marzec 2003 r. w kwocie 492,70 zł.

- W dniu 06 czerwca 2003 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek.
- W dniu 14 sierpnia 2003 r. ZUS stwierdził brak wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonego za miesiąc czerwiec 2003 r. w kwocie 3.774,08 zł.
- W dniu 09 września 2003 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek.
- W dniu 09 października 2003 r. ZUS stwierdził brak wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonego za miesiąc sierpień 2003 r. w kwocie 3.748,39 zł.
- W dniu 28 października 2003 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek.
- W dniu 17 listopada 2003 r. ZUS stwierdził brak wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonego za miesiąc wrzesień 2003 r. w kwocie 3.754,50 zł.
- W dniu 18 listopada 2003 r. ubezpieczony wpłacił na konto ZUS na poczet zaległych składek na ubezpieczenia społeczne kwotę 7.665,00 zł, deklarując wpłatę na miesiąc listopad 2003 r.
- W dniu 27 listopada 2003 r. ZUS Biuro Terenowe w R. wydał ubezpieczonemu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień 2003 r., jak również o zaleganiu w opłacaniu składek za miesiąc październik 2003 r.
- W dniu 16 lutego 2004 r. ZUS stwierdził brak wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne przez ubezpieczonego za miesiąc grudzień 2003 r. w kwocie 3.429,40 zł.
- W dniu 08 marca 2004 r. wezwano ubezpieczonego w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc grudzień 2003 r. w kwocie 3.429,40 zł.
- W dniu 05 kwietnia 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc styczeń 2004 r. w kwocie 3.006,06 zł.
- W dniu 19 kwietnia 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc luty 2004 r. w kwocie 760,63 zł.
- W dniu 13 maja 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc marzec 2004 r. w kwocie 2.633,51 zł.
- W dniu 16 czerwca 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc kwiecień 2004 r. w kwocie 2.622,51 zł.
- W dniu 04 sierpnia 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc maj 2004 r. w kwocie 2.622,51 zł.
- W dniu 10 września 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc czerwiec 2004 r. w kwocie 202,31 zł.
- W dniu 18 października 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc lipiec 2004 r. w kwocie 793,37 zł.
- W dniu 16 listopada 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc sierpień 2004 r. w kwocie 486,60 zł.
- W dniu 15 grudnia 2004 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc wrzesień 2004 r. w kwocie 146,46 zł.

- W dniu 26 stycznia 2005 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc październik 2004 r. w kwocie 465,47 zł.
- W dniu 17 lutego 2005 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące listopad i grudzień 2004 r. w kwocie, odpowiednio: 465,47 zł i 473,68 zł.
- W dniu 22 kwietnia 2005 r. wezwano go w celu zapłacenia zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc styczeń 2005 r. w kwocie 994,00 zł.
- W dniu 28 listopada 2011 r. ZUS wezwał ubezpieczonego do zapłaty zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: wrzesień 2003 r. (należność główna – 2.438,17 zł), styczeń 2004 r. (należność główna – 2.310,46 zł), kwiecień 2004 r. (należność główna – 7,51 zł), maj 2004 r. (należność główna – 7,71 zł).
- W dniu 22 grudnia 2011 r. ubezpieczonemu został doręczony tytuł egzekucyjny.
- W dniu 21 lutego 2012 r. organ rentowy wezwał ubezpieczonego za zapłaty zaległej składki na ubezpieczenia społeczne za miesiąc wrzesień 2003 r. w kwocie 477,20 zł.

ZUS Inspektorat w B. od dnia 01 lipca 2011 r. przejął zadania związane z obsługą kont płatników składek z Biura Terenowego w R. i ponownie poddał analizie rozliczenia tych kont.

Po rozliczeniu konta ubezpieczonego w dniu 28 listopada 2011 r. ustalono, że figuruje na nim zadłużenie z tytułu nieopłaconych różnic składek na ubezpieczenia społeczne m.in. za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. Na powyższe zaległości w dniu 28 listopada 2011 r. ZUS wystawił upomnienie, a w ślad za nim w dniu 16 grudnia 2011 r. zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne w formie zajęcia rachunku bankowego. W związku z tym, że istniejące na koncie zadłużenie wzbudziło wątpliwości ubezpieczonego, Inspektorat ZUS w B. w dniu 21 lutego 2012 r. ponownie rozliczył konto i stwierdził, że jego stan uległ zmianie w stosunku do rozliczenia z dnia 28 listopada 2011 r., w którym nie były uwzględnione wszystkie należne do zapłaty koszty. Wobec tego zostało do ubezpieczonego skierowane kolejne upomnienie z dnia 21 lutego 2012 r. na różnicę składek za miesiąc wrzesień 2003 r.

Chcąc ustalić, jaka jest przyczyna istniejącego zadłużenia, Inspektorat ZUS w B. poddał szczegółowej analizie akta ubezpieczonego, jako płatnika składek i stwierdził, że nieprawidłowości zostały zapoczątkowane w listopadzie 2003 r., bowiem dniu 24 listopada 2003 r. ubezpieczony wystąpił do Biura Terenowego ZUS w R. z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o podleganiu ubezpieczeniom społecznym. Wcześniej, tj. dnia 18 listopada 2003 r., ubezpieczony dokonał wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 7.665,00 zł, deklarując ją na miesiąc listopad 2003 r. Biuro Terenowe przedmiotową wpłatę zaliczyło na składki za sierpień i wrzesień 2003 r., ponieważ za powyższe miesiące ubezpieczony zalegał z opłacaniem składek i w dniu 27 listopada 2003 r. wystawiło przedmiotowe zaświadczenie, w którym stwierdzono, że ubezpieczony nie zalegał z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne. Ponadto, Inspektorat ZUS w B. stwierdził, że po otrzymaniu w/w zaświadczenia, na ubezpieczenia społeczne ubezpieczony dokonał wpłaty tylko jednej składki, tj. dnia 01 grudnia 2003 r. za miesiąc październik 2003 r. w kwocie 3.780,00 zł, po czym zaprzestał dalszego opłacania należnych składek.

W związku z tym, Biuro Terenowe ZUS w R. w dniu 16 kwietnia 2004 r. objęło egzekucją administracyjną w formie zajęcia rachunku bankowego nieopłacone należności za okres od miesiąca listopada 2003 r. do miesiąca stycznia 2004 r. Zajęcie owo nie zostało w całości zrealizowane przez bank, ponieważ ubezpieczony nie posiadał środków na rachunku. Biuro Terenowe w R. w dniu 17 grudnia 2004 r. wycofało zajęcie z banku. Nie skierowano natomiast powyższych należności do egzekucji prowadzonej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. Po rozliczeniu konta wpłata ubezpieczonego w wysokości 7.665,00 zł została zgodnie z jego deklaracją zadysponowana na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za miesiąc listopad 2003 r. w kwocie 3.330,51 zł, zaś pozostała suma została – w braku odmiennej dyspozycji ubezpieczonego - zadysponowana na poczet należności z tytułu składek emerytalnych za miesiąc sierpień 2003 r., częściowo zaległość składek emerytalnych za miesiące wrzesień 2003 r., styczeń i sierpień 2014 r., pozostała

zaś zaległość za miesiące wrzesień 2003 r., styczeń 2004 r., oraz od kwietnia 2004 r. do stycznia 2005r. - o czym poinformowano ubezpieczonego.

W dniu 22 grudnia 2011 r. został ubezpieczonemu doręczony tytuł wykonawczy odnoszący się do należnych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. W dniu 16 grudnia 2011 r. nastąpiło zajęcie wynagrodzenia za pracę ubezpieczonego. Jego pracodawca nie przekazał żadnej wpłaty na poczet zadłużenia. W związku ze zmianą przez ubezpieczonego miejsca zatrudnienia od dnia 16 marca 2015 r., w dniu 30 kwietnia 2015 r. skierowano zawiadomienie o zajęciu wynagrodzenia za pracę ubezpieczonego do jego nowego pracodawcy. Postępowanie egzekucyjne wszczęte przeciwko ubezpieczonemu w dniu 22 grudnia 2011 r. nie zostało dotychczas zakończone.

W dniu 29 maja 2015 r. ubezpieczony wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego. W uzasadnieniu podniósł zarzut przedawnienia dochodzenia przez organ rentowy zaległych składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące: wrzesień 2003 r. na kwotę 2.438,20 zł, styczeń 2004 r. na kwotę 2.171,90 zł, kwiecień 2004 r. na kwotę 7,50 zł, maj 2004 r. na kwotę 7,70 zł.

W dniu 08 czerwca 2015 r. dyrektor oddziału ZUS w T. działając, jako organ egzekucyjny postanowił odmówić rozpatrzenia zarzutu ubezpieczonego z uwagi na uchybienie terminu do jego wniesienia. W uzasadnieniu organ egzekucyjny wskazał, że tytuł egzekucyjny w niniejszej sprawie został doręczony w dniu 22 grudnia 2011 r., a wniosek ubezpieczonego wpłynął do ZUS w dniu 01 czerwca 2015 r., a więc po upływie ustawowego terminu 7 dni.

W dniu 28 lipca 2015 r. organ rentowy wszczął z urzędu postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, na którą złożyły się należności z tytułu: składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od września 2003 r. do stycznia 2004 r. w kwocie: 4.452,27 zł; odsetek za zwłokę: 6.287 zł; kosztów upomnienia: 8,80 zł; kosztów egzekucyjnych: 532,80 zł. W dniu 13 sierpnia 2015 r. organ rentowy zakończył wymienione postępowanie.

W dniu 28 września 2015 r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję, w której stwierdził, że ubezpieczony jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 11.280,87 zł, w tym z tytułu: składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od września 2003 r. do stycznia 2004 r. w kwocie: 4.452,27 zł; odsetek za zwłokę: 6.287,00 zł; kosztów upomnienia: 8,80 zł; kosztów egzekucyjnych: 532,80 zł.

W uzasadnieniu ZUS zaznaczył, że zawiadomił ubezpieczonego o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Ubezpieczony, jako płatnik składek nie opłacał należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy, dlatego też ZUS w drodze decyzji określił wysokość zadłużenia ubezpieczonego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Z załącznika do decyzji wynika, że ubezpieczony zalega z opłacaniem składek, kosztów upomnienia i egzekucji za miesiąc wrzesień 2003 r. oraz zalega z opłacaniem składek za miesiąc styczeń 2004 r.

Rekonstrukcję stanu faktycznego Sąd I instancji oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania i ujawnionym na rozprawie - w postaci dokumentów zebranych w aktach organu rentowego. Przedmiotowy materiał Sąd uznał za rzetelny i wiarygodny. Strony w trakcie postępowania nie kwestionowały w istocie jego prawdziwości, a jedynie wyprowadzały z niego odmienne konkluzje o charakterze jurydycznym. Tym samym Sąd Okręgowy nie stwierdził przesłanek, by odmówić dokumentom zebranych w aktach organu rentowego przymiotu wiarygodności. W konsekwencji przedmiotowy materiał, cechujący się wysoką wartością dowodową, pozwolił dokonać rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało, czy ubezpieczony zalega z opłaceniem składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. oraz ewentualnie, czy zaległości wspomniane uległy przedawnieniu. W celu zbadania zasadności odwołania ubezpieczonego Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe - zgodnie z wnioskami stron - w zakresie dotyczącym wyłącznie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego (uwzględniając przy tym fakt cofnięcia wniosku dowodowego w zakresie zeznań stron przez fachowego pełnomocnika odwołującego na rozprawie w dniu 17 grudnia 2015 r.), w wyniku którego uznał, że zaskarżona decyzja jest w pełni prawidłowa.

Sąd Okręgowy stwierdził, że ubezpieczony, jako płatnik składek był obowiązany według zasad wynikających z przepisów u.s.u.s. obliczać, potrącać ze swoich dochodów, rozliczać oraz opłacać w terminie należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Z akt organu rentowego wynika, że ubezpieczony miał problemy z regularną płatnością składek już od 2000 r. - co w istocie nie było w toku postępowania kwestionowane. Ubezpieczony wprowadził regulował później te płatności, na co wskazują zaświadczenia, wydane przez organ rentowy, niemniej jednak, jak wynika z ustaleń organu rentowego, po rozliczeniu konta ubezpieczonego przez Inspektorat ZUS w B. w dniu 28 listopada 2011 r. ustalono, że na wspomnianym koncie figuruje zadłużenie z tytułu nieopłaconych różnic składek na ubezpieczenia społeczne m. in. za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. Na powyższe zaległości w dniu 28 listopada 2011 r. ZUS wystawił upomnienie, a w ślad za nim w dniu 16 grudnia 2011 r. zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne z wynagrodzenia ubezpieczonego - co potwierdza w pełni treść skierowanego przez A. C. pisma z dnia 21 lutego 2012r., w którym sam wskazał on na fakt prowadzenia egzekucji na rzecz organu rentowego z jego wynagrodzenia. W świetle regulacji ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie tylko organy skarbowe, ale także Dyrektor ZUS posiada przymiot organu egzekucyjnego (choć jego kompetencje odnoszą się wyłącznie do określonych sposobów egzekucji - w tym egzekucji z wynagrodzenia za pracę).

Jednocześnie Sąd I instancji podkreślił, iż w pełni prawidłowo organ rentowy po szczegółowej analizie konta ubezpieczonego Inspektorat ZUS w B. stwierdził, że nieprawidłowości w prowadzeniu wspomnianego konta zaczęły się w listopadzie 2003 r. W dniu 18 listopada 2003 r. ubezpieczony wpłacił tytułem opłaty za zaległe składki kwotę 7.665,00 zł, którą to sumą błędnie zostały pokryte zaległości za miesiące sierpień i wrzesień 2003 r. Ubezpieczony bowiem zadeklarował wpłatę za miesiąc listopad 2003 r. Po ręcznym wprowadzeniu wpłaty w listopadzie 2003 r. przez pracownika ZUS, system informatyczny dodał automatycznie wpłatę dokonaną za pośrednictwem banku, co spowodowało, że na koncie ubezpieczonego pojawiły się dwie wpłaty sumy 7.665,00 zł. W dniu 27 listopada 2003 r. wystawiono ubezpieczonemu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek. Przy okazji wystawiania wymienionego dokumentu, organ rentowy nie poprosił ubezpieczonego o pisemną dyspozycję zmiany kwalifikacji wpłaty z dnia 18 listopada 2003 r., co do okresu, na jaki należy ją zadeklarować i rozliczyć, co było błędem organu rentowego. W rezultacie, wystawiono ubezpieczonemu zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień 2003 r., jak również o zaleganiu w opłacaniu składek za miesiąc październik 2003 r.

Po dokonanej weryfikacji - po ponownym rozliczeniu konta przez organ rentowy - wpłata ubezpieczonego w wysokości 7.665,00 zł została prawidłowo - zgodnie z jego deklaracją zadysponowana na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za miesiąc listopad 2003 r. w kwocie 3.330,51 zł, zaś pozostała suma została zadysponowana zgodnie z obowiązującymi przepisami - to jest w braku deklaracji w tym zakresie (ubezpieczony nie zadeklarował, aby kwota 7.665,00 zł została zadysponowana na wpłaty za miesiące sierpień i wrzesień 2003 r.) - pozostałej sumy pokryto zaległość składek emerytalnych za miesiąc sierpień 2003 r., częściowo zaległość składek emerytalnych za miesiące wrzesień 2003 r., styczeń i sierpień 2014 r.. O powyższych okolicznościach ubezpieczony został przy tym powiadomiony w pismach z dnia 26 marca 2012 r. i 29 lipca 2012 r.

Tym samym pierwotny błąd organu rentowego - zdaniem Sądu Okręgowego - nie oznacza automatycznie trafności stanowiska odwołującego. Organ rentowy bowiem ostatecznie właściwie zastosował przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany ZUS i przeznaczył po ponownym rozliczeniu konta wpłatę ubezpieczonego z dnia 18 listopada 2003 r. na najdalsze zaległości, co spowodowało, że za miesiące wrzesień

2003 r. i styczeń 2004 r. konto ubezpieczonego wykazywało jeszcze zaległość. Dlatego też Sąd I instancji uznał, że bezpodstawny jest zarzut ubezpieczonego, co do niezrozumiałości w zakresie rozliczenia jego konta i niewłaściwego prowadzenia konta przez organ rentowy. Sąd Okręgowy zaakcentował, że ubezpieczony nie zmodyfikował swojej dyspozycji i nie zadeklarował, aby kwota 7.665,00 zł została zadysponowana na wpłaty za miesiące sierpień i wrzesień 2003 r. Nie ma przy tym znaczenia okoliczność, że ZUS dokonał ponownego rozliczenia konta ubezpieczonego dopiero po kilku latach. Na poparcie swojego twierdzenia ZUS przytoczył, bowiem orzeczenie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 09 maja 2007 r., I UK 32/06, Legalis, z którego tezą Sąd Okręgowy się zgadza.

W związku z powyższym, zasadnie w zaskarżonej decyzji organ rentowy ustalił, że ubezpieczony zalega z opłaceniem składek na ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 11.280,87 zł. Bezpodstawny jest przy tym zarzut ubezpieczonego, co do zmiany stanowiska organu rentowego w kwestii ilości miesięcy, za które ubezpieczony zalega ze składkami. Oprócz oczywistego faktu, że organ rentowy właściwie w zaskarżonej decyzji na podstawie ponownego rozliczenia konta ubezpieczonego wyliczył jego zadłużenie okoliczność, że ubezpieczony zalega z płatnością składek za dwa, a nie za cztery miesiące, powinna być dla niego bardziej sprzyjająca. Od ewentualnej zaległej kwoty za miesiące kwiecień i maj 2004 r. musiałby bowiem zapłacić odsetki, co na pewno byłoby dla niego dodatkowym obciążeniem. Nie jest ważne, że niewielkim. Pozbawionym podstaw jest również zarzut, że organ rentowy nie podał kwot zaległych składek za poszczególne miesiące w zaskarżonej decyzji, tylko w załączniku do niej. Kwoty, umieszczone w decyzji (łącznie 11.280,87 zł) wynikają bowiem z kwot, zamieszczonych w załączniku.

Jednocześnie Sąd Okręgowy podkreślił, iż ubezpieczony – mimo ciężącego na nim z mocy art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. obowiązku w żaden sposób nie wykazał by dokonał zapłaty należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres objęty zaskarżoną decyzją – nie przedstawione w tym zakresie jakichkolwiek dowodów.

Odnosząc się z kolei do zarzutu przedawnienia roszczeń, Sąd I instancji uznał, że wymieniony zarzut nie może się utrzymać. Na podstawie bowiem art. 27 ust. 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, do przedawnienia należności z tytułu składek, której bieg przedawnienia rozpoczął się przed dniem 01 stycznia 2012 r. stosuje się 5-letni bieg przedawnienia, liczony od dnia 01 stycznia 2012 r. Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 01 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. W niniejszej sprawie 10-letni termin przedawnienia należności ubezpieczonego niewątpliwie miał upłynąć przed dniem 01 stycznia 2017 r. Miałyby więc do niego zastosowanie przepis art. 27 ust. 2 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców.

Jednakże, jak wynika z akt organu rentowego, upomnienie w sprawie wezwania ubezpieczonego do zapłaty zaległych składek na ubezpieczenie społeczne m.in. za miesiące wrzesień 2003 r. i styczeń 2004 r. zostało doręczone mu w dniu 02 grudnia 2011 r., natomiast tytuł wykonawczy został mu doręczony w dniu 22 grudnia 2011 r. Fakt zaś prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia ubezpieczonego w tym zakresie przyznany został przez niego samego. Kwestia zatem braku prowadzenia egzekucji powołanych należności przez naczelnika Urzędu Skarbowego – w szczególności w ramach egzekucji z rachunku bankowego nie przesądza automatycznie, iż egzekucja taka w innym zakresie – w tym w szczególności w wynagrodzenia odwołującego (do czego upoważniony jest także organ rentowy jako organ egzekucyjny) nie była prowadzona – co potwierdzają przy tym nie tylko wystawione tytuły egzekucyjne, ale także stanowisko samego odwołującego zawarte w jego kierowanych do organu rentowego pismach. Ponieważ zatem postępowanie egzekucyjne nie zostało dotychczas zakończone, to zgodnie z dyspozycją art. 24 ust. 5b u.s.u.s., bieg terminu przedawnienia należności ubezpieczonego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne został zawieszony w dniu 22 grudnia 2011 r. i do dnia dzisiejszego spoczywa. Wymienione oznacza, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa. W dniu bowiem 22 grudnia 2011 r. bieg terminu przedawnienia wspomnianych należności jeszcze nie upłynął.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł ubezpieczony A. C. zaskarżając w całości orzeczenie Sądu I instancji, zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, poprzez nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego przez niezastosowanie przepisów § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r., co spowodowało, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie dokonał ustalenia, że ubezpieczony A. C. posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od września 2003 r. do stycznia 2004 r. i jest dłużnikiem ZUS. W okresie prowadzenia przez ubezpieczonego działalność gospodarczej nie obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
3. naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie przepisów rozporządzenia z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, co spowodowało błędne rozliczenie wpłat dokonanych przez ubezpieczonego na poczet nieopłaconych składek, w szczególności nieprawidłowe uznanie, że ubezpieczony nie opłacił składek za m-c wrzesień 2003 r.;
4. rażące naruszenie przepisu art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez utrzymanie w mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 września 2015 r. wydanej z rażącym naruszeniem wymogów prawa;
5. naruszenie przepisu art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998 r. poprzez uznanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie naruszył prawa wszczynając w listopadzie - grudniu 2011 r. postępowanie egzekucyjne w przedmiocie zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, nie przeprowadzając postępowania wyjaśniającego i nie wydając decyzji w przedmiotowej sprawie.

Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez stwierdzenie, że nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia w kwocie 11.280,87 zł za okres od września 2003 do stycznia 2004 r. w ramach zakresów deklaracji 01-39, o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oraz o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania w I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wywiezionego środka odwoławczego ubezpieczony ponownie przytoczył tok zdarzeń od 2003 roku, dokonał interpretacji § 6 ust. 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. z dnia 31 grudnia 1998 r.), argumentował, że stwierdzenie, jakoby zalegał z opłacaniem składek za okres od września 2003 r. do stycznia 2004 r. było niezgodne z prawdą, podniósł, że wydanie decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w B. dnia 28 września 2015 r. miało miejsce rażącym naruszeniem prawa, tj. przepisu art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i zakwestionował prawidłowość pod względem formalnym zaskarżonej decyzji a także podważył charakter załącznika do decyzji organu rentowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja A. C. jest częściowo zasadna skutkując koniecznością wydania orzeczenia reformatoryjnego.

Na wstępie Sąd Apelacyjny podkreśla, iż sama konstrukcja wywiezionego środka odwoławczego nie jest prawidłowa. Ubezpieczony ograniczył się, bowiem do wymienienia przepisów, do naruszenia których w jego percepcji doszło, zaś

uzasadnienie apelacji sprowadza się wyłącznie do przytoczenia zdarzeń, które miały miejsce od września 2003 roku, a które ostatecznie doprowadziły do wydania zaskarżonej przez ubezpieczonego decyzji ZUS.

Wymogi formalne stawiane środkowi odwoławczemu – apelacji zostały unormowane w przepisie art. 368 k.p.c. Samo wymienienie zarzutów w apelacji jest niewystarczające, gdyż ww. przepis wymaga bowiem również ich uzasadnienia (§ 1 pkt 3). Apelacja powinna zatem zawierać zwięzłe i jasne wyłożenie postawionych wyrokowi sądu pierwszej instancji zarzutów apelacyjnych.

Sąd odwoławczy stwierdza, że istota sporu w niniejszym postępowaniu skupiała się na rozstrzygnięciu kwestii odpowiedniego zarachowania środków na kontach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odnoszących się do ubezpieczonego A. C., co skutkowało wydaniem zaskarżonej przez decyzji organu rentowego.

Celem poczynienia ustaleń faktycznych w powyższym zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, niemniej częściowo wyciągnął z niego wnioski sprzeczne z zasadami logiki, co doprowadziło, pomimo trafnych rozważań merytorycznych, do wydania nieodpowiadającemu prawu rozstrzygnięcia. O ile bowiem wywiedziona apelacja nie mogła podważyć oceny zaległości ubezpieczonego z tytułu składek za styczeń 2004 roku, to zarzuty stawiane przeciwko orzeczeniu w zaskarżonej decyzji o zadłużeniu za wrzesień 2003 roku okazały się zasadne.

Orzeczenie reformatoryjne zostało wydane w oparciu o uprawnienie Sądu drugiej instancji do rozpoznania sprawy ponownie, czyli w sposób w zasadzie nieograniczony. Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter rozpoznawczy (merytoryczny) i stanowi dalszy ciąg postępowania przeprowadzonego w pierwszej instancji.

Przechodząc do rozważań merytoryczno – prawnych Sąd Apelacyjny stwierdza, iż przepis art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2015. 121, z późn. zm.; dalej ustawa systemowa) wprowadza generalną zasadę, iż płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Według art. 47 ust. 1 ww. ustawy, płatnik składek przesyła deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż: 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie; 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych; 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

Zgodnie z art. 48b ust. 2 ustawy systemowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może korygować z urzędu błędy stwierdzone w dokumentach związanych z ubezpieczeniami społecznymi określonych w ustawie. Z kolei w art. 49 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy normuje, iż Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia kolejność zaliczania wpłat składek na FUS oraz innych należności, do których poboru jest zobowiązany Zakład, jeżeli płatnik opłaca je i przekazuje niezgodnie z przepisami ustawy.

Powyższe odesłanie ustawowe odnosi się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465 ze zm.; dalej: rozporządzenie RM), które w § 3 ust. 4 wskazuje, iż Zakład dokonuje zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego na podstawie prawidłowych raportów lub prawidłowych raportów korygujących. Również § 25 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia RM stanowi, że Zakład na podstawie prawidłowych raportów dokonuje zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego. Podstawą rozliczeń na koncie płatnika składek jest deklaracja o najwyższym numerze identyfikatora, z uwzględnieniem rozliczonych w niej uznań oraz dokonanych wpłat. Podobna regulacja zawarta jest w § 11 ust. 1 rozporządzenia RM.

Rozporządzenie RM zawiera także uregulowanie sytuacji, na wypadek, gdy wpłaty zostały dokonane niezgodnie z przepisami. Stosownie do § 6 ust. 3 i 4 - wpłaty składek dokonane przez płatnika składek po terminie określonym w ustawie powinny obejmować również odsetki za zwłokę. W przypadku, gdy wpłata, o której mowa w ust. 3, nie uwzględnia odsetek za zwłokę, mimo jej dokonania po terminie określonym w ustawie, Zakład rozlicza dokonaną

wpłatę proporcjonalnie na pokrycie kwoty zaległych składek oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości z tytułu składek do kwoty odsetek za zwłokę.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy posiada § 11 rozporządzenia RM, który w ust. 1 rozporządzenia RM, który stanowi, iż Zakład dokonuje rozliczenia dokonanej przez płatnika składek wpłaty na koncie płatnika i zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego za dany miesiąc kalendarzowy na podstawie deklaracji oraz raportów lub deklaracji korygującej i raportów korygujących, zgodnie z oznaczeniem dokonany przez płatnika składek na dokumencie płatniczym, o którym mowa w art. 47 ust. 4a ustawy, z uwzględnieniem § 3 ust. 4 i § 25. Przepis § 11 ust. 3 stanowi, iż jeżeli płatnik składek dokona w obowiązującym terminie wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne, na Fundusz Emerytur Pomostowych, na ubezpieczenie zdrowotne lub na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nieoznaczonej, co do okresu, wpłatę tę zalicza się w pierwszej kolejności na pokrycie należności z danego tytułu, poczynając od należności o najwcześniejszym terminie płatności, z zachowaniem w ramach wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne pierwszeństwa zaspokojenia należności funduszu emerytalnego i otwartych funduszy emerytalnych.

Zgodnie z § 13 ust. 1 przywołanego rozporządzenia, jeżeli wpłata składek na ubezpieczenia społeczne jest wyższa niż kwota należnych składek z tego tytułu wynikająca z rozliczenia dokonanego w deklaracji za dany miesiąc kalendarzowy, nadwyżkę pozostałą po pokryciu należnych składek na ubezpieczenia społeczne za dany miesiąc kalendarzowy zalicza się proporcjonalnie na pokrycie zaległych należności funduszu emerytalnego i otwartych funduszy emerytalnych, poczynawszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 03 lutego 2014 r. sygn. akt I UK 264/13 (OSNP 2015/4/57), które to stanowisko Sąd odwoławczy w niniejszym składzie w pełni aprobuje - ciężar dowodu w sprawie dotyczącej wysokości składek na ubezpieczenia społeczne w zakresie wskazania kwoty i miesiąca, za który składka nie została zapłacona, została zapłacona w niewłaściwej wysokości lub zaewidencjonowana na poczet wcześniejszych należności obciąża Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwłaszcza w sytuacji, gdy organ rentowy wydał płatnikowi zaświadczenie o niezaleganiu z zapłatą składek za ten okres. Dopiero po otrzymaniu tych danych płatnik składek jest zobligowany na podstawie art. 6 k.c. do udowodnienia, że składki za wskazane miesiące zostały zapłacone.

Wskazane powyżej przepisy umożliwiają zaewidencjonowanie wpłaconych niezgodnie z deklaracją lub z prawidłowo ustalonymi kwotami za dany miesiąc składek tylko w przypadku, gdy: składka została wpłacona po terminie bez prawidłowo naliczonych odsetek za zwłokę, w niższej lub wyższej kwocie oraz w przypadku składki "nieoznaczonej, co do okresu". Wpłatę w takiej sytuacji zalicza się w pierwszej kolejności na pokrycie należności z danego tytułu, poczynając od należności o najwcześniejszym terminie płatności, z zachowaniem w ramach wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne pierwszeństwa zaspokojenia należności funduszu emerytalnego i otwartych funduszy emerytalnych (§ 11 ust. 3 rozporządzenia).

Przenosząc powyższe uwagi na płaszczyznę rozważań przedmiotowej sprawy należy podkreślić, iż:

- dnia 18 listopada 2003 roku ubezpieczony dokonał wpłaty na ubezpieczenia społeczne w kwocie 7.665,00 złotych podając wprawdzie na poleceniu przelewu, iż wpłata dotyczy deklaracji za listopad 2003 roku, jednak wpłacająca M. C. na poleceniu przelewu wskazała, że wpłata dotyczy miesiący „VIII, IX” (polecenie przelewu w aktach ZUS), a wysokość wpłaty ewidentnie dotyczyła dwóch miesięcy – składka za wrzesień 2003 r. wynosiła bowiem 3754,50 zł (posiadał zadłużenie za miesiące sierpień, wrzesień i październik 2003 roku);
- ZUS zaksięgował powyższą wpłatę na poczet zaległości ubezpieczonego za miesiące sierpień oraz wrzesień 2003 roku, z uwagi na okoliczność, iż składki za miesiąc listopad nie były jeszcze wymagalne, a wysokość wpłaty pozwalała w pełni na pokrycie należności za dwa miesiące okresów składkowych;

- ZUS dnia 27 listopada 2003 roku wydał ubezpieczonemu zaświadczenie o niezaleganiu za miesiące: lipiec, sierpień oraz wrzesień 2003 r. W zaświadczeniu wskazano niemniej, iż ubezpieczony posiada zaległość za miesiąc październik 2003 roku;
- dnia 01 grudnia 2003 roku ubezpieczony dokonał wpłaty za miesiąc październik 2003 roku;
- dnia 16 kwietnia 2004 roku ZUS objął egzekucją administracyjną w formie zajęcia rachunku bankowego nieopłacone należności za okres od listopada 2003 roku do stycznia 2004 roku – zajęcie nie zostało w całości zrealizowane przez bank z uwagi na brak środków na rachunku bankowym;

Reasumując, początkowo przy rozliczaniu wpłaty dokonanej dnia 18 listopada 2003 roku ZUS zaksięgował ją na poczet należności z tytułu składek za miesiące sierpień i wrzesień 2003 roku, natomiast dnia 17 grudnia 2004 roku ZUS przyjął przy ponownym rozliczaniu subkonta ubezpieczonego, iż wpłata dotyczyła składek za wskazany w deklaracji listopad 2003 roku, zaś „nadwyżka” środków została zaksięgowana na poczet należności z tytułu składek za miesiąc sierpień 2003 roku (k. pisma ZUS: z dnia 19 lipca 2012 roku oraz 26 marca 2012 roku).

Organ rentowy dokonał, zatem samodzielnie (nie informując o tym wnioskodawcy - czym naruszono dyspozycję § 24 ust. 1 cyt. rozporządzenia RM) rozksięgowania i ponownego księgowania dokonanych wpłat, przez co doszło do modyfikacji rozliczeń, a w konsekwencji zaowocowało wykazaniem niedopłaty za miesiąc wrzesień 2003 roku.

Sąd Apelacyjny stwierdza, iż wnioskodawca nie może ponosić konsekwencji technicznej ułomności systemu księgowego, jakim dysponuje organ rentowy, zmiennej interpretacji wpłat za poszczególne deklaracje lub błędu pracownika odpowiedzialnego za księgowanie wpłat. W świetle cytowanych przepisów, nie jest też możliwe zaewidencjonowanie wpłat niezgodnie z prawidłową deklaracją i w prawidłowej wysokości, a przypomnieć należy, iż wpłata dokonana w listopadzie 2003 r. została zaksięgowana zgodnie z wolą wpłacającego i w prawidłowej wysokości.

Przechodząc do zarzutów podniesionych przez ubezpieczonego w pkt 2. wywiedzionej apelacji - Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie. Częściowo nieprawidłowe rozstrzygnięcie Sądu I instancji wynikało, jak już zostało wyartykułowane wcześniej, z naruszenia art. 233 k.p.c. – błędnej subsumcji stanu faktycznego, a nie, co postulował ubezpieczony - błędnego niezastosowania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. z dnia 31 grudnia 1998 r.).

Ubezpieczony zdaje się bowiem nie dostrzegać, iż regulacja zawarta w § 6 ust. 1 oraz ust. 3 ww. regulacji została powielona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z dnia 07 maja 2008 r.), w § 11 tegoż aktu prawnego. Zmianie nie uległy bowiem, co do zasady kwestie odpowiedniego księgowania wpłat przez płatników. Przepisy rozporządzenia z 2008 r. nie zawierały żadnych uregulowań czasowych związanych z postępowaniem organu rentowego za okres przed wejściem ich w życie co oznacza, że znajdują zastosowanie także do składek za 2003 r.

Przechodząc do zarzutu podniesionego w punkcie 3. apelacji Sąd II instancji stwierdza, iż nie zasługuje on na uwzględnienie. Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy systemowej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 r., należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Przedmiotowy przepis w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2012 r. stanowi, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Art. 24 ust. 4 ustawy systemowej został zmieniony przez art. 11 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378; dalej: ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców). Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli

i przedsiębiorców, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 01 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 01 stycznia 2012 r.

Na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 01 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Sąd Apelacyjny wskazuje na przepis art. 24 ust. 5b ustawy systemowej, który stanowi, że bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy słusznie doszedł do przekonania, iż wobec braku zakończenia postępowania egzekucyjnego – zawieszono go dnia 22 grudnia 2011 roku, bieg terminu przedawnienia dotychczas nie upłynął.

W zakresie zarzutów podniesionych w punkcie 4. oraz 5. apelacji Sąd Apelacyjny nie podziela postulatów ubezpieczonego o zaistnieniu wadliwości formalnej decyzji czy też wydaniu jej z rażącym naruszeniem prawa.

Sąd odwoławczy stwierdza, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję nie dopuszczając się naruszenia przepisu art. 83 ustawy systemowej, rozstrzygając o kwestiach stanowiących jej przedmiot. Decyzja zawiera wszelkie konieczne elementy wynikające z dyspozycji przepisu art. 107 k.p.a., zaś w ramach kontroli prawidłowości decyzji wnioskodawca skorzystał z uprawnienia unormowanego w art. 83 ust. 2 ustawy systemowej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego dywagacji ubezpieczonego w zakresie charakteru prawnego załącznika do zaskarżonej decyzji nie można traktować, jako zasadnych, gdyż stanowią jedynie wyraz niezajdujących oparcia w przepisach prawa rozważań wnioskodawcy. Podkreślenia wymaga, iż kwestionowany załącznik do decyzji organu rentowego stanowi integralną jej część, choć przepisy prawa proceduralnego nie regulują warunków formalnych, jakie miałyby być spełnione przez takie załączniki (wyrok NSA z 27 września 2007 r., II OSK 1268/06, Legalis).

Brak określenia wymogów formalnych w zakresie kształtu załączników do decyzji administracyjnej daje możliwość przyjęcia, że jeżeli załącznik do decyzji stanowi jej integralną część, to musi odpowiadać takim samym wymogom jak decyzja, czyli powinien zawierać stosowną adnotację opatrzoną podpisem i pieczęcią oraz wskazującą datę i numer decyzji, której integralną część stanowi. Załącznik powinien zaś być tak opisany, aby nie powstawały wątpliwości, co do jego związku z określoną decyzją. Załącznik do zaskarżonej w niniejszym postępowaniu decyzji z dnia 28 września 2015 roku posiada wymienione powyżej elementy czyniąc wywód A. C. nieuprawnionym.

Wskazać także należy, iż ubezpieczony zarzucał wydanie zaskarżonej decyzji z rażącym naruszeniem prawa. Dostrzeżenia wymaga, iż formułowanie "naruszenie prawa", należy interpretować, jako naruszenie prawa materialnego, procesowego oraz przepisów o charakterze ustrojowym i kompetencyjnym. Chodzi tu o wszystkie normy prawne regulujące działanie administracji publicznej w indywidualnych sprawach, niezależnie od tego, z jakich przepisów prawa się wywodzą. Samo określenie „rażące” zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN winno być interpretowane, jako: „rzucające się w oczy, o ujemnych cechach, wyraźne, bardzo duże drastyczne”. Dotyczy to, więc wady o wyjątkowej ciężkości gatunkowej, które należy usunąć przez wyłączenie z obiegu prawnego obarczonej tymi wadami decyzji administracyjnej. Wyekspozowania wymaga, iż dla stwierdzenia nieważności decyzji niezbędna jest ocena naruszenia, jako "rażącego" w świetle całokształtu okoliczności sprawy.

Sąd Apelacyjny stwierdza, iż w doktrynie zalicza do rażącego naruszenia prawa przypadki, w których dochodzi np. do naruszenia zasady dwuinstancyjności, istotnego ograniczenia uprawnień strony w postępowaniu, wydanie decyzji bez uprzedniego przeprowadzenia prawidłowego postępowania wyjaśniającego, umieszczenie w decyzji warunków zależnych od przyszłej decyzji administracyjnej, wydanie decyzji naruszającej ocenę prawną wyrażoną przez Naczelnego Sąd Administracyjny, wydanie decyzji wbrew zakazowi reformationis in plus, gdy organ wydał decyzję ostateczną w oparciu o przepis prawa krajowego, która to norma prawna, poprzez proste zestawienie, pozostaje w oczywistej sprzeczności z prawem wspólnotowym. Natomiast wbrew intencjom ubezpieczonego w niniejszym

postępowaniu wskazanie okresu zaległości składkowych obejmujących miesiąc wrzesień 2003 roku wynikało jedynie z nieprawidłowości w rozliczeniu konta A. C., co de facto stanowiło błąd o znacząco mniejszym niż „rażący” ciężarze gatunkowym.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 orzekł, jak w punkcie 1. sentencji wyroku stwierdzając, iż ubezpieczony nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za miesiąc wrzesień w kwocie 2.280,37 złotych, odsetek w kwocie 3.271,00 złotych, kosztów upomnienia w kwocie 8,80 złotych i kosztów egzekucji w kwocie 532,80 złotych. Na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd II instancji orzekł, jak w punkcie 2. sentencji wyroku, stwierdzając, iż Sąd I instancji prawidłowo orzekł, iż ubezpieczony jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.171,90 złotych oraz 3.016,00 złotych należnych odsetek. O kosztach postępowania Sąd odwoławczy na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 1 ust. 1 i 2, § 2 ust. 3 oraz ust. 4 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. 2015. 1804) a także art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2016. 623) orzekł jak, w punkcie 3. sentencji wyroku, zasądzając na rzecz ubezpieczonego kwotę 3.030,0 złotych.

SSA Maria Sałańska – Szuamkowiec SSA Maciej Piankowski SSA Lucyna Ramlo